

DROŠĪBAS SPECIĀLISTA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Drošības speciālists	Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4.PKL) (atbilst piektajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (5.LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Drošības dienesta vadītājs. 5. PKI atbilst 6. LKI	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Drošības speciālists sniedz juridiskām un fiziskām personām drošības pakalpojumus. Tiesību aktu ietvaros, apzinoties konfliktsituāciju būtību, apzina draudus un riskus. Strādājot ar datoru, piedalās vai nodrošina organizācijas īpašuma un personāla drošības pasākumu kompleksa procesus, kuros iekļaujoties organizācijas personāla vadības procesos un izglītojot organizācijas personālu drošības jomā, uzrauga civilās aizsardzības, ugunsdrošības, vides aizsardzības, epidemioloģiskās drošības un higiēnisko prasību utt., kas attiecas uz organizācijas aizsardzību un drošību, prasību ievērošanu organizācijā. Plāno organizācijas drošībai nepieciešamos resursus, bet galējās nepieciešamības gadījumā izmanto fizisku spēku, pielietojot speciālos līdzekļus un šaujammieročus tiesību aktos noteiktajā kārtībā, neitralizē pastāvošos un prognozējamus organizācijas apdraudējumus.</p> <p>Drošības speciālista pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Organizācijas drošības pasākumu apzināšana un plānošana:</p> <ul style="list-style-type: none">– novērtēt organizācijas darbību;– novērtēt organizācijas drošības prasības;– identificēt organizācijas drošības draudus un riskus– piedalīties organizācijas drošības koncepcijas izstrādē;– piedalīties organizācijas drošības pasākumus plānu izstrādē; <p>3.2. Drošības personāla vadīšana:</p> <ul style="list-style-type: none">– piedalīties organizācijas personāla atlasē;– organizēt padotā personāla darbu;– veicināt drošības personāla profesionālo izaugsmi;– apmācīt organizācijas darbiniekus drošības jautājumos;– sniegt priekšlikumus iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai. <p>3.3. Drošības tehnisko risinājumu pārvaldīšana:</p> <ul style="list-style-type: none">– izvērtēt nepieciešamos drošības tehniskos risinājumus;– organizēt organizācijas drošībai nepieciešamo tehnisko līdzekļu ieviešanu– pārraudzīt drošības tehnisko sistēmu darbību;	

- kontrolēt drošības tehnisko sistēmu apkopi;
- analizēt tehniskās sistēmās uzkrātos auditācijas ierakstus, videoierakstus;
- organizēt tehnisko sistēmu aizsardzību.

3.4. Drošības pasākumu īstenošana:

- uzraudzīt normatīvo aktu prasību ievērošanu, kas attiecas uz organizācijas drošību;
- sagatavot informāciju par organizācijas vērtību aizsardzību;
- uzraudzīt ceļu satiksmes drošību objektā;
- organizēt organizācijas vadības un organizācijas rīkoto pasākumu drošību;
- pārraudzīt ārpakalpojumu sniedzējus drošības jomā;
- organizēt preventīvus pasākumu ar ieinteresētajām pusēm.

3.5. Konflikta un pārkāpumu novēršana:

- risināt konfliktsituācijas;
- aizturēt noziedzīga nodarījuma vai administratīvā pārkāpuma aizdomās turēto personu, veicot apsardzes darbību;
- fiksēt noziedzīga nodarījuma vai administratīvā pārkāpuma lieciniekus;
- apsargāt notikuma vietu un nodrošināt tās neaizskaramību;
- nekavējoties informēt Valsts policiju par gatavotu vai izdarītu noziedzīgu nodarījumu;
- sniegt atbalstu juristam faktiskos vai iespējamos kriminālprocesos vai civilprocesos.

3.6. Profesionālās darbības vispārējā nodrošināšana:

- veikt darba pienākumus, ievērojot profesionālās saskarsmes principus, profesionālo ētiku, darba tiesiskās attiecības;
- lietot valsts valodu;
- lietot divas svešvalodas;
- droši lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- ievērot saistošos normatīvo aktus (t.sk. darba aizsardzības, vides drošības, civilās aizsardzības un ugunsdrošības prasības);
- lietot matemātiskās kompetences un tehnoloģiskās domāšanas principus;
- veikt darba pienākumus atbilstoši pašiniciatīvas un uzņēmējdarbības principiem;
- turpināt tālāku izglītību un pilnveidošanos.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Novērtēt organizācijas darbību.	<p>Pielietot organizācijas darbību regulējošos normatīvos aktus.</p> <p>Identificēt organizācijas darbības jomu.</p> <p>Izvērtēt organizācijas vērtības.</p> <p>Izvērtēt organizācijas struktūru un darba organizāciju.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Publiskās varas organizācija Latvijā.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Ekonomisko procesu likumsakarības. Drošības darbības tiesību akti</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Komersantu dibināšana. Organizācijas darbības galvenie elementi. Organizācijas darbības process un organizēšana.</p>	<p>Spēja novērtēt organizācijas darbību, pielietojot tiesību aktus atbilstoši organizācijas darbības jomai un struktūrai.</p> <p align="right">5. LKI</p>	
4.2.	Novērtēt organizācijas drošības prasības.	<p>Apzināt vadības prasības organizācijas drošības nodrošināšanā.</p> <p>Identificēt organizācijas problēmas drošības jomā.</p> <p>Sistematizēt iegūto informāciju par drošības jomu.</p> <p>Analizēt organizācijas drošības īstenošanas un īstenojamās pasākumus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Vides un īpašuma aizsardzības īstenošanas pamatprincipi katastrofas un katastrofas draudu gadījumā. Drošības darbības un vides aizsardzības tiesību akti. Objekta teritorijas plāns. Objekta ģeogrāfiskā atrašanās vieta. Drošības vispārējo risku analīze. Individuālās aizsardzības līdzekļu lietošana.</p>	<p>Spēja novērtēt organizācijas drošības prasības, identificējot esošas problēmas organizācijas drošības nodrošināšanā.</p> <p align="right">5. LKI</p>	

4.3.	Identificēt organizācijas drošības draudus un riskus.	Novērtēt organizācijā riska faktorus atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, organizācijai saistošiem normatīviem dokumentiem un iekārtu tehniskajiem dokumentiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Aptaujas metodes. Apdrošināšanas noteikumu kritiskie punkti un citi apdrošināšanas risku juridiskie aspekti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Risku un draudu atpazīšana un klasifikācija.	Spēja identificēt organizācijas drošības apdraudējumu un novērtēt riskus.	5. LKI
		Apsekot apsargājamo objektu.			
		Apzināt organizācijas iekšējos draudus.			
		Veikt darbinieku aptauju par organizācijas draudiem.			
		Novērtēt ārējo draudu ietekmi uz organizācijas darbību.			
		Prognozēt iespējamus riskus sakarā ar reorganizāciju vai jaunu tehnoloģiju ieviešanu.			
4.4.	Piedalīties organizācijas drošības koncepcijas izstrādē.	Sniegt priekšlikumus drošības risku novēršanai un mazināšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Riska analīze un iespējamo risku attīstības procesu prognozēšana. Prognozēt iespējamus riskus un draudus. Drošības koncepcijas saturs un pielietošanas metodika.	Spēja piedalīties organizācijas drošības koncepcijas izstrādē un tās aktualizēšanā.	5. LKI
		Argumentēti prezentēt organizācijas atbildīgajām personām sagatavotos priekšlikumus.			
		Veikt izmaiņas drošības koncepcijas projektā, atbilstoši vadības un atbildīgo personu ieteikumiem.			
		Aktualizēt drošības koncepciju, atbilstoši ārējiem un iekšējiem faktoriem.			

4.5.	Piedalīties organizācijas drošības pasākumus plānu izstrādē.	Izstrādāt detalizētu risku novēršanas vai mazināšanas pasākumu plāna projektu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Risku mazināšanas metodika. Individīda deviantas un delikventas uzvedības iemesli un agresijas psihiskais stāvoklis. <u>Lietošanas līmenī:</u> Plāna izstrādes metodika.	Spēja piedalīties organizācijas drošības pasākumu plānu izstrādē un tā īstenošanā.	5. LKI
		Argumentēti prezentēt organizācijas atbildīgajām personām izstrādāto risku novēršanas vai mazināšanas pasākumu plāna projektu.			
		Veikt izmaiņas risku novēršanas vai mazināšanas pasākumu plāna projektā, atbilstoši vadības un atbildīgo personu ieteikumiem.			
		Piedāvāt pasākumu secību plāna īstenošanai.			
4.6.	Plānot materiālos un finanšu resursus drošības jomā.	Apzināt nepieciešamos materiālos un finanšu resursus organizācijas drošības jomā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālo un finanšu uzskaites sistēma. <u>Lietošanas līmenī:</u> Materiālo un finanšu resursu projektu izstrāde.	Spēja racionāli plānot materiālos un finanšu resursus un sagatavot atskaiti par materiālo un finanšu resursu izmantošanu drošības jomā.	5. LKI
		Sniegt priekšlikumus nepieciešamo materiālu un finanšu resursu nodrošināšanas plānošanai.			
		Racionāli plānot apstiprinātā budžeta finanšu resursu izmantošanu.			
		Sagatavot atskaiti par materiālo un finanšu resursu izmantošanu.			

4.7.	Piedalīties organizācijas personāla atlasē.	Noskaidrot pretendentam izvirzītās prasības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personāla atlase uzdevumi, posmi, metodes. Personālvadības principi. Vadītājs – līderības efektivitātes kritēriji. <u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības darbinieka atlases un sertificēšanas kārtība. Fizisko personu datu aizsardzības tiesību akti.	Spēja piedalīties organizācijas personāla atlases procesā.	5. LKI
		Analizēt pretendentu iesniegtos dokumentus.			
		Piedalīties pretendenta atlases intervijā.			
		Izvērtēt pretendentu atbilstību darbam organizācijā.			
4.8.	Organizēt padotā personāla darbu.	Izprasts padotā personāla nozīmi un tā ietekmi uz organizācijas attīstību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personālvadības stratēģiskie aspekti. Prasību, kontroles un atbalsta teorētiskie aspekti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības. Sociālpsiholoģiskie aspekti darbā ar personālu. Sarunu un konfliktu risināšana. Motivācijas satura teorētiskie aspekti.	Spēja organizēt un motivēt padoto personālu kvalitatīvam un profesionālam darbam.	5. LKI
		Plānot padotā personāla ilgtermiņa darba pienākumu izpildi organizācijā.			
		Kontrolēt padotā personāla psihoemocionālo stāvokli.			
		Plānot padotā personāla ikmēneša darba grafiku.			
		Motivēt padoto personālu kvalitatīvam un profesionālam darba pienākumu pildīšanai.			
		Kontrolēt padotā personāla darbu.			

4.9.	Veicināt drošības personāla profesionālo izaugsmi.	Noskaidrot padotā personāla izglītību.	<u>Priekštata līmenī:</u> Profesionālā izglītības sistēma. Pārmaiņu vadība organizācijā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Izglītības nepieciešamības paradigma. <u>Lietošanas līmenī:</u> Motivācijas metodes.	Spēja veicināt padotā drošības personāla profesionālo izaugsmi ilgtermiņā un ietekmēt organizācijas vadību padotā personāla apmācību atbalstam.	5. LKI
		Izprast padotā personāla profesionālās attīstības vajadzības.			
		Veicināt padotā personāla ilgtermiņa darba attiecības ar organizāciju.			
		Rosināt organizācijas vadību padotā personāla apmācībām.			
		Radīt motivāciju tālākizglītībai.			
4.10.	Apmācīt organizācijas darbiniekus drošības jautājumos.	Analizēt organizācijas mācību vajadzības drošības jomā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Drošības jēdziens, būtība, raksturojums Ārkārtas situāciju veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mācību plānu izstrāde. Civilās aizsardzības atbildīgās estādes. Reaģēšanas pasākumi katastrofā.	Spēja izstrādāt mācību plānu un apmācīt organizācijas darbiniekus drošības jautājumos.	5. LKI
		Apkopot organizācijā strādājoša personāla zināšanas drošības jomā.			
		Izvirzīt priekšlikumus organizācijas vadībai personāla apmācībām drošības jautājumos.			
		Izstrādāt mācību plānu drošības jautājumu izpratnes uzlabošanai organizācijas personālam.			
		Rosināt organizācijas vadību personāla apmācībām drošības jomā			

4.11.	Sniegt priekšlikumus iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai.	<p>Apzināt organizācijas iekšējo normatīvo aktu sistēmu.</p> <p>Izvērtēt organizācijas drošību regulējošos normatīvos aktus.</p> <p>Izstrādāt priekšlikumus iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai organizācijas drošības jomā.</p> <p>Motivēt organizācijas personālu priekšlikumu iesniegšanai iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai organizācijas drošības jomā.</p> <p>Sniegt konsultācijas organizācijas personālam par normatīvajiem aktiem organizācijas drošības jomā.</p> <p>Izstrādāt priekšlikumus iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvo aktu izstrādes pamatprincipi un citu dokumentu izstrāde kārtība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Dokumentu noformēšanas tehniskās prasības. Dokumentu pārvaldība Motivāciju metodes un to pielietošanas modeļi.</p>	Spēja izstrādāt un sniegt priekšlikumus iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanai.	5. LKI
4.12.	Izvērtēt nepieciešamos drošības tehniskos risinājumus.	<p>Izvērtēt optimālākos drošības tehniskos un sakaru līdzekļus veidus.</p> <p>Ieteikt potenciālo drošības tehnisko risinājumu izvietošanas vietas un skaitu.</p> <p>Novērtēt ieviešanas aptuvenās izmaksas un termiņu.</p> <p>Novērtēt tehniskā risinājuma ekspluatācijas izdevumus ilgtermiņā.</p> <p>Pamatot nepieciešamā tehniskā risinājuma ieviešanas ieguvumus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Drošības tehnisko un sakaru līdzekļu pielietošana. Ugunsdrošības, apsardzes, video, piekļūšanas kontroles utt. vadības-kontroles sistēmas, vispārēja konstrukcija. Tehnisko līdzekļu pielietošanas tiesiskie aspekti. Personas datu aizsardzības prasības Projekta izmaksu atmaksāšanās aprēķina metodes.</p>	Spēja izstrādāt un sagatavot priekšlikums drošības tehnisko risinājumu ieviešanai.	5. LKI

4.13.	Organizēt organizācijas drošībai nepieciešamo tehnisko līdzekļu ieviešanu.	Sagatavot prasību specifikāciju tehnisko līdzekļu iegādei.	<u>Priekštata līmenī:</u> Projekta vadība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Iepirkumu veikšanai nepieciešamās e-vides vietas. Tehniskā aprīkojuma ražotāju e-vides. <u>Lietošanas līmenī:</u> Iepirkumu kārtība.	Spēja izvēlēties un ieviest organizācijas drošības prasībām atbilstošus tehniskos līdzekļus.	5. LKI
		Pedalīties iepirkuma komisijas darbā.			
		Izvērtēt piedāvāto tehnisko līdzekļu specifikācijas atbilstību organizācijas vajadzībām.			
		Pedalīties pārrunās ar potenciālo piegādātāju.			
		Saskaņot iekārtu piegādes un darbu izpildes nosacījumus.			
4.14.	Pārraudzīt drošības tehnisko sistēmu darbību.	Nodrošināt drošības sistēmu darbību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Iekārtas darbības uzraudzības metodes un rīki. Datu meklēšanas, automatizētas apstrādes, salīdzināšanas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības tehniskās sistēmu tehniskais raksturojums, darbības principi. Rīcība situācijās, kad nedarbojas tehniskie palīg līdzekļi.	Spēja nodrošināt drošības tehnisko līdzekļu darbību.	5. LKI
		Nodrošināt drošības sistēmu darbības uzraudzību.			
		Nodrošināt sistēmu kļūdu un brīdinājumu paziņojumu apstrādi.			
		Organizēt kompensējošus drošības pasākumus, ja iestājusies drošības tehniskās sistēmas atteice.			
		Nodrošināt tehniskās sistēmas darbības atjaunošanu.			
		Analizēt drošības sistēmas atteices cēloņus.			
		Sagatavot priekšlikumus darbības atteices vai darbības kļūdu samazināšanai.			
		Nodrošināt lietotāju un to piekļuves tiesību pārvaldību identifikācijas un caurlaižu nodrošināšanas sistēmās.			

4.15.	Kontrolēt drošības tehnisko sistēmu apkopi.	Plānot drošības tehnisko sistēmu apkopi vai pārbaudi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dokumentu uzskaites un lietvedības principi. Drošības tehnisko sistēmu testēšanas principi. Nozares labākā prakse. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darbu izpildes kārtība Rīcība situācijās, kad nedarbojas tehniskie palīg līdzekļi.	Spēja pārraudzīt apkopes darbu izpildi.	5. LKI
		Pārraudzīt apkopes vai testēšanas darbu izpildi.			
		Dokumentēt apkopes un testēšanas darbu izpildi.			
		Analizēt atklātos trūkumus.			
		Nodrošināt kompensējošus drošības pasākumus, ja apkopes vai testēšanas laikā tiek atslēgtas drošības sistēmas.			
4.16.	Analizēt tehniskās sistēmās uzkrātos auditācijas ierakstus, videoierakstus.	Analizēt drošības tehniskajās sistēmās uzkrātos žurnālfailus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personas datu aizsardzības aspekti. Pierādījumu derīguma nodrošināšanas tiesiskie aspekti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Iekārtu administrēšana	Spēja izmantot tehniskās sistēmās uzkrātos datus.	5. LKI
		Analizēt videonovērošanas sistēmās uzkrātos ierakstus.			
		Izgūt tehniskajās sistēmās uzkrātos pierādījumus par noziedzīgiem nodarījumiem vai darba kārtības noteikumu pārkāpumiem.			
		Izsniegt tehniskajās sistēmās uzkrātos pierādījumus autorizētām personām.			
		Nodrošināt žurnālfailu un videoierakstu dzēšanu pēc izmantošanas termiņa beigām.			

4.17.	Organizēt tehnisko sistēmu aizsardzību.	Novērtēt drošības aprīkojuma tehnisko stāvokli.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Lietotāju kontu pārvaldības prasības. Kiberdrošības pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības tehniskā aprīkojuma tehniskā aprīkojuma aizsardzības metodes un aprīkojums.	Spēja aizsargāt drošības tehniskos līdzekļus pret neautorizētām darbībām.	5. LKI
		Identificēt problēmas un rīkoties atbilstoši konkrētajai situācijai.			
		Nodrošināt drošības sistēmu administrēšanas piekļuves paroli, personas identifikācijas numura (PIN koda) un tml. autentifikācijas līdzekļu izsniegšanu autorizētam personālam.			
		Nodrošināt drošības sistēmas lietotāju kontu uzskaiti.			
		Nodrošināt lietotāju kontu slēgšanu.			
		Nodrošināt iekārtu žurnālfailu un videoierakstu ierakstu rezerves kopiju.			
4.18.	Uzraudzīt normatīvo aktu prasību ievērošanu, kas attiecas uz organizācijas drošību.	Pielietot normatīvos aktus, kas attiecas uz organizācijas drošību un izpildīt tos.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Civilā aizsardzība un katastrofu pārvaldīšana. Ugunsdrošības prasības. Darba aizsardzības prasības. Vides aizsardzības prasības. Epidemioloģiskās drošības prasības.	Spēja nodrošināt drošības prasību nepārtrauktu ievērošanu, izpildi.	5. LKI
		Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām.			
		Ievērot darba, vides, civilās aizsardzības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasības.			
		Ievērot epidemioloģiskās drošības prasības.			
		Identificēt un novērst iespējamus riskus, veicot darba uzdevumus.			

4.19.	Sagatavot informāciju par organizācijas vērtību aizsardzību.	Sagatavot informāciju par organizācijas materiālo un nemateriālo vērtību aizsardzību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Materiālo un nemateriālo vērtību aizsardzības tiesību akti Komerčiālo interešu aizsardzības tiesības akti. Personu datu aizsardzības tiesības akti.	Spēja izstrādāt un sniegt priekšlikumus par organizācijas materiālo un nemateriālo, kā arī personas datu aizsardzības pasākumu nodrošināšanu.	5. LKI
		Sagatavot informāciju par komerciālo interešu aizsardzību.			
		Sagatavot informāciju par personu datu aizsardzību.			
		Izstrādāt priekšlikumus par organizācijas materiālo, nemateriālo vērtību, komerciālo interešu un personu datu aizsardzību.			
4.20.	Uzraudzīt ceļu satiksmes drošību objektā.	Pielietot normatīvos aktus satiksmes drošības jomā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ceļu satiksmes drošības īpatnības un uzraudzība.	Spēja veicināt organizācijas darbinieku izpratni par ceļu satiksmes drošības ievērošanas nozīmīgumu. Spēja nodrošināt ceļu satiksmes drošības prasību ievērošanu objektos.	5. LKI
		Apzināt pastāvošos ceļu satiksmes drošības riskus organizācijas teritorijā.			
		Kontrolēt ceļu satiksmes drošības ievērošanu objektā.			
4.21.	Organizēt organizācijas vadības un organizācijas rīkoto pasākumu drošību.	Noteikt organizācijas rīkoto pasākumu veidu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pasākumu organizācijas kārtība. Pasākumu organizācijas ietvaros izmantojamo drošības tehnisko līdzekļu aspekti. Fizisko personu drošības pamati. Publisko pasākumu organizācijas kārtības tiesību akti.	Spēja uzraudzīt drošības prasību nepārtrauktu ievērošanu, izpildi organizācijas vadības drošības nodrošināšanai un rīkoto pasākumu drošības nodrošināšanai.	5. LKI
		Apzināt pastāvošos draudus un riskus atkarībā no rīkotā pasākuma veida.			
		Izstrādāt pasākumu norises drošības plānu.			
		Realizēt pasākumus atbilstoši drošības plānam.			

4.22.	Pārraudzīt ārpalpojumu sniedzēju drošības jomā.	Uzraudzīt līgumsaistību izpildi drošības jomā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Līgumu slēgšanas nosacījumi.	Spēja uzraudzīt ārpalpojumu sniedzēju darbību atbilstoši organizācijas iekšējās drošības prasībām.	5. LKI
		Ārpalpojumu sniedzēju darbības uzraudzība darba, vides, civilās aizsardzības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasību ievērošanā.			
		Ārpalpojumu sniedzēju darbības uzraudzība organizācijas drošības prasību izpildē.			
		Sniegt priekšlikumus drošības procedūru pilnveidei.			
4.23.	Organizēt preventīvus pasākumu ar ieinteresētajām pusēm.	Argumentēti apspriest drošības prasību neievērošanas cēloņus un sekas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Tiesību aizsardzības iestāžu tiesību akti. Sadarbības kārtība ar masu saziņas līdzekļiem normatīvie akti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības jomas saistītie normatīvie akti	Spēja veicināt preventīvu rīcību ieinteresētajām pusēm par drošības noteikumu ievērošanu.	5. LKI
		Izskaidrot savas profesionālās darbības mērķi un uzdevumus.			
		Kontaktēties ar ieinteresētajām personām un radīt pozitīvu psiholoģisko klimatu.			
4.24.	Risināt konfliktsituācijas.	Novērtēt konflikta veidus un būtību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Konfliktu veidus. Konfliktsituāciju rašanās cēloņus. Uzvedības taktiku konfliktsituācijās. Konfliktsituāciju risināšanas taktiku.	Spēja risināt konfliktsituācijas.	5. LKI
		Modelēt konfliktsituācijas attīstību paaugstināta stresa apstākļos.			

4.25.	Aizturēt noziedzīga nodarījuma vai administratīvā pārkāpuma aizdomās turēto personu, veicot apsardzes darbību.	Pielietot nevardarbīgas ietekmēšanas metodes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Tiesībpārkāpējā prettiesisko darbību būtību kura rada reālus draudus darbinieka vai citu personu dzīvībai vai veselībai vai apsargājamam objektam. Nepieciešamās aizstāvēšanās robežas. Fiziska spēka, speciālo līdzekļu un šaujamoču pielietošanu kārtību, lai neradītu personai kaitējumu, kas acīmredzami neatbilst nodarījuma, nepakļaušanās vai pretošanās raksturam	Spēja aizturēt noziedzīga nodarījuma vai administratīvo pārkāpuma aizdomās turamo personu pielietojot fizisku spēku, speciālos līdzekļus un šaujamočus tiesību aktos noteiktajos apstākļos un kārtībā.	5. LKI
		Pielietot uzbrukuma atvairīšanas un paš aizsardzības taktiskos paņēmienus un speciālos līdzekļus.			
		Nodot nekavējoties aizturēto personu Valsts policijai.			
		Ziņot nekavējoties par šaujamoča pielietošanas gadījumu Valsts policijai un savam tiešajam vadītājam.			
4.26.	Fiksēt noziedzīga nodarījuma vai administratīvā pārkāpuma lieciniekus.	Apzināt noziedzīga nodarījuma vai administratīvā pārkāpuma lieciniekus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Liecinieku apzināšana. Liecinieka tiesības un pienākumus. Personas aptaujas kārtību.	Spēja noskaidrot apsargājamā objektā notikuša noziedzīga nodarījuma vai administratīvā pārkāpuma lieciniekus.	5. LKI
		Izskaidrot liecinieka tiesības un pienākumus.			
		Veikt ar liecinieka piekrišanu personas datu fiksāciju.			
		Veikt, ar personas piekrišanu, personu aptauju par interesējošajiem faktiem vai notikuma apstākļiem.			
4.27.	Apsargāt notikuma vietu un nodrošināt tās neaizskaramību.	Apzināt notikuma vietas robežu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Notikuma vietas robežu apzināšanas kārtību. Notikuma vietas drošības kārtību un taktiku. Notikuma vietā esošo pēdu saglabāšanas kārtību.	Spēja veikt notikuma vietas norobežošanu, lai saglabātu esošās pēdas un pierādījumus.	5. LKI
		Norobežot notikuma vietu.			
		Saglabā pēc iespējas neskartu notikuma vietu.			
		Apsargāt notikuma vietu.			

4.28.	Nekavējoties informēt Valsts policiju par gatavotu vai izdarītu noziedzīgu nodarījumu.	Apzināt gatavotos vai izdarītos noziedzīgos nodarījumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Prettiesisku darbību konstatēšanas kārtību. Noziedzīga nodarījuma pieteikšanas veidus. Atbilstīgās institūcijas izvēles principu. Noziedzīga nodarījuma iesnieguma sagatavošanu atbilstīgajai institūcijai. Liecību sniegšanas kārtību. Liecinieka pienākumus, tiesība un atbildību.	Spēja sniegt informāciju par gatavoto vai izdarīto noziedzīgo nodarījumu Valsts policijai.	5. LKI
		Izpildīt Valsts policijas norādījumus.			
		Nodot Valsts policijai visu rīcībā esošo informāciju, t.sk. pierādījumus.			
		Apraksīt vai izstāstīt konkrēto gadījumu un savu saistību ar notikušo.			
4.29.	Sniegt atbalstu juristam faktiskos vai iespējamajos kriminālprocesos vai civilprocesos.	Vākt ziņas civillietās un krimināllietās.	<u>Priekštata līmenī:</u> Noziedzīgu darbību saistītus faktus dokumentēšanas kārtību. Negodīgas konkurences, nelikumīgas komercdarbības vai citas nelikumīgas saimnieciskās darbības faktus apzināšanas kārtību. <u>Lietošanas līmenī:</u> Videoierakstu, audioierakstu un fotouzņēmumu, kā arī citu tehnisko līdzekļu izmantošana tiesību aktos noteiktajā kārtībā.	Spēja tiesību aktos noteiktajā kārtībā sniegt atbalstu organizācijas juristam.	5. LKI
		Vākt personu raksturojošas ziņas pirms darba līguma vai cita civiltiesiskā līguma noslēgšanas.			
		Apkopot un nodot tiesību aktos noteiktajā kārtībā informāciju organizācijas juristam.			

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
5.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar profesionālās saskarsmes principu, profesionālo ētiku, darba tiesisko attiecību ievērošanu.	<p>Strādāt atbilstoši profesionālās ētikas principiem.</p> <p>Sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus un darba tiesisko attiecību normas.</p> <p>Strādāt komandā un individuāli.</p> <p>Racionāli plānot laiku.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Profesionālās ētikas principi un to ievērošana.</p> <p>Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi.</p> <p>Laika plānošanas paņēmieni.</p> <p>Darba tiesisko attiecību normas.</p>	<p>Spēja sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes, profesionālās ētikas principus un darba tiesisko attiecību normas.</p> <p align="right">5. LKI</p>
5.2.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	<p>Sazināties mutvārdos un rakstveidā dažādās profesionālās situācijās un vidēs.</p> <p>Komunicēt atbilstoši mērķauditorijai un situācijas prasībām.</p> <p>Ievērot latviešu literārās valodas normas lietiskajā saziņā.</p> <p>Veidot labi strukturētus, detalizētus tekstus.</p> <p>Lietot nozares/sektora profesionālo leksiku latviešu valodā.</p> <p>Publiskot prezentācijas materiālus un uzstāties dažādās mērķauditorijās.</p> <p>Brīvi un konstruktīvi diskutēt.</p> <p>Skaidri un argumentēti sniegt profesionālās tēmas izklāstītu valsts valodā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Verbālā un neverbālā saziņa.</p> <p>Plašs vārdu krājums.</p> <p>Funkcionālā gramatika.</p> <p>Valodas stili.</p> <p>Literārās valodas normas.</p> <p>Lietiskie raksti.</p> <p>Valodas kultūra.</p> <p>Nozares/sektora leksika un profesionālā terminoloģija.</p> <p>Efektīvas prezentācijas vadīšanas māksla.</p> <p>Kritiskā domāšana un konstruktīva dialoga veidošana.</p>	<p>Spēja brīvi sazināties valsts valodā mutvārdos un rakstveidā, ievērojot literārās valodas normas un lietojot profesionālo terminoloģiju darba pienākumu veikšanai.</p> <p>Spēja konstruktīvi diskutēt un argumentēti prezentēt savu nostāju, nodrošinot korektas, saprotamas un literārās valodas normām atbilstošas informācijas sniegšanu.</p> <p align="right">5. LKI</p>

5.3.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar svešvalodu lietošanu.	Lietot svešvalodu mutvārdu un rakstveida komunikācijā dažādās profesionālās situācijās un vidēs.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Profesionālā terminoloģija divās svešvalodās. Kultūras daudzveidības koncepcija. Verbālās un neverbālās saziņas specifika daudz kultūru vidē. Plašs profesionālās leksikas krājums. Funkcionālā gramatika. Starpkultūru komunikācijas principi daudz kultūru vidē. Savas nacionālās kultūras un citu kultūru standarti un vērtības.	Spēja lietot svešvalodu mutvārdu un rakstveida komunikācijā un profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā darba pienākumu veikšanai. Spēja efektīvi komunicēt daudz kultūru vidē ievērojot starpkultūru komunikācijas principus.	5. LKI
		Patstāvīgi pilnveidot svešvalodu zināšanas un profesionālo leksiku.			5. LKI
		Lietot profesionālo leksiku profesionālajā saziņā.			
		Ievērot starpkultūru komunikācijas principus daudz kultūru vidē.			
		Analizēt kultūras līdzības un atšķirības.			
		Elastīgi risināt starpkultūru konfliktus darbā vidē.			
5.4.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar drošu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.	Izmantot digitālās vides datu, informācijas un satura (digitālais saturs) ieguvei pārlūkošanas, meklēšanas un atlasē rīkus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Digitālā vide, riski un draudi digitālajā vidē. Digitālā identitāte. Digitālās informācijas aizsardzība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Digitālie rīki un tehnoloģijas. Sakaru līdzekļi. Lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Informācijas un komunikācijas sistēmu drošības prasības datorlietotājiem.	Spēja pārvaldīt digitālās vides datus, informāciju un saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, izmantojot dažādus digitālos rīkus un tehnoloģijas. Spēja, palīdzot citiem, digitālajā vidē veikt profesionālus uzdevumus, izmantojot digitālo ierīču, personas datu, privātuma un personas drošības aizsardzības paņēmienus. Spēja, palīdzot citiem, risināt tehniskas problēmas un konceptuālas situācijas radošai digitālo tehnoloģiju izmantošanai un digitālo prasmju attīstīšanai.	5. LKI
		Lietot teksta un grafikas redaktorus u.c. biroja lietojumprogrammas.			5. LKI
		Pielietot kibernetikas, personas datu aizsardzības un konfidencialitātes noteikumus.			5. LKI
		Attīstīt digitālās prasmes digitāla satura, inovatīvu procesu un produktu radīšanai.			

5.5.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar saistošo normatīvo aktu ievērošanu (t.sk. darba aizsardzības, vides drošības, civilās aizsardzības un ugunsdrošības prasības.	Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzības sistēma. Civilās aizsardzības sistēma. Vides aizsardzības sistēma. ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi. Darba aizsardzības noteikumi. Vides aizsardzības noteikumi. Ugunsdrošības noteikumi. Elektrodrošības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Pirmās palīdzības sniegšana. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Rīcība darba vides risku iestāšanās gadījumā. “Zaļās domāšanas” principi. Ilgtspējīgas attīstības stratēģiskie principi. Ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa normatīvais regulējums. Latvijas ilgtspējības attīstības stratēģija.	Spēja piemērot nozares profesionālo darbību reglamentējošo normatīvo akti prasības un uzraudzīt to izpildi.	5. LKI
		Skaidrot atsevišķiem darba procesa posmiem atbilstošas prasības standarta situācijās.		Spēja ievērot un uzraudzīt darba drošības, vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības, higiēnas un kvalitātes prasības, skaidrojot atsevišķiem darba procesa posmiem atbilstošas prasības.	5.LKI
		Uzraudzīt noteikto prasību ievērošanu.		Spēja ievērot civilās aizsardzības prasības atbilstoši civilās aizsardzības plāniem un normatīvajiem aktiem.	5. LKI
		Novērtēt darba vides riska faktoru ietekmi uz veselību.		Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā, ievērojot valsts noteikto regulējumu un apzinoties savu atbildību nacionālās drošības saglabāšanā.	5. LKI
		Izmantot videi draudzīgas darba metodes, nodrošinot efektīvu atkritumu šķirošanu un utilizēšanu.		Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijās un sniegt nepieciešamo pirmo palīdzību.	5. LKI
		Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām.		Spēja rīkoties atbilstoši “zaļās domāšanas” un ilgtspējīgas attīstības principiem, sniedzot atbalstu šo jautājumu izpratnē.	5. LKI
		Sniegt pirmo palīdzību.			
		Rīkoties uzņēmuma un valsts mēroga ārkārtas situācijā atbilstoši noteiktajiem civilās aizsardzības plāniem.			
Atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā, ievērojot valsts noteikto regulējumu.					

5.6.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātiskās kompetences un tehnoloģiskās domāšanas lietošanu.	Novērtēt kompleksu situāciju modeļiem piemērotas problēmu risināšanas stratēģijas (nozarē, jomā, profesijā).	<u>Izpratnes līmenī:</u> Faktu, teoriju un profesionālās darbības likumsakarības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Statistikas pamatprincipi. Atjaunojamo energoresursu izmantošanas un attīstības tendences. Nozares tehnoloģiju izpētes izmantošanas iespējas. Pētījumu metodoloģija.	Spēja izstrādāt kompleksu situāciju modeļus un darboties ar tiem, paredzēt grūtības (nozarē, jomā, profesijā) un precizēt pieņēmumus. Spēja izmantot matemātisko domāšanu, lai veiktu prognozes (nozarē, jomā, profesijā), nodrošinātu argumentu pamatojumus, pārbaudītu un salīdzinātu piedāvātos risinājumus. Spēja izmantot nozares pētījumus, lai ietekmētu nozares tehnoloģijas, nodrošinot ilgtspējīgu saimniekošanu.	5. LKI
		Izvērtēt datus novēroto (vai piedāvāto) modeļu un likumsakarību nozīmes.			5. LKI
		Analizēt savstarpēji saistītus skaidrojumus, simbolus un formulas.			5. LKI
		Piemērot matemātiskus faktus, likumus, algoritmus un struktūras risinājuma meklēšanā (nozarē, jomā, profesijā).			5. LKI
		Sistematizēt informāciju par energoresursu efektīvu izmantošanu.			
		Ieviest videi draudzīgas saimniekošanas pasākumus.			
		Rast radošus risinājumus tehnoloģisko procesu attīstībai.			
		Rīkoties ar tehnoloģiskajām iekārtām, instrumentiem un zinātniskajiem datiem.			
5.7.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar uzņēmējdarbības prasmēm.	Veidot komandu kopīgai darbībai jaunu vērtību radīšanā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Komercedarbības vides pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu vadība un ekonomika. Lēmumu pieņemšanas metodes. Plānošana metodes. Pašnovērtējuma mehānismi. Darba organizācija. Saskarsmes teorijas. Sadarbības principi.	Spēja veikt savu profesionālo darbību atbilstoši izvēlētajam uzņēmējdarbības modelim, plānojot un izvērtējot savus un komandas darba noteiktos mērķus jaunu vērtību radīšanā. Spēja pielāgot plānus izvērīto mērķu sasniegšanai pārmaiņu apstākļos.	5. LKI
		Uzņemties savu individuālo un komandas atbildību jaunu vērtību radīšanā.			5. LKI
		Izvērtēt sasniegtos mērķus, novērtējot savu un komandas darba ieguldījumu.			5. LKI
		Izmantot atgriezenisko saiti sava un komandas darba jaunu mērķu noteikšanai.			5. LKI

5.8.	Turpināt tālāku izglītību un pilnveidošanos.	Apzināties savas personīgās un sociālās attīstības/ pilnveides iespējas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības.	Spēja novērtēt un mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi. Spēja efektīvi pārvaldīt savu mācīšanos un karjeru.	5. LKI
		Adekvāti novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālās kompetences līmeni.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pašnovērtējuma mehānismi.	Spēja ar attiecīgu patstāvības pakāpi mācīties tālāk, pilnveidojot savas kompetences.	5. LKI
		Mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.	Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana.	Spēja izmantot analītisku pieeju profesionālajā darbībā un profesionālās jomas attīstībā.	5. LKI
		Sistemātiski apgūt jaunas zināšanas un pieredzi.	Dažādās sabiedrībās un vidēs vispārpieņemtie uzvedības kodeksi. Efektīvas komunikācijas stratēģijas.	Spēja rīkoties kā atbildīgiem pilsoņiem un pilnvērtīgi piedalīties pilsoniskajā un sociālajā dzīvē.	5. LKI
		Kritisku izvērtēt situāciju/ notikumu/ darbību/ iespējas un pieņemt lēmumus.	Veselīga prāta, ķermeņa un dzīvesveida komponentes.	Spēja analizēt informāciju saistībā ar nestandarta darba situācijām, izvērtējot iesaistīto pušu atbildību, tiesības un pienākumus.	5. LKI
		Sekot līdzi profesionālās darbības un profesionālās jomas teorijas un prakses attīstībai.	Mācīšanās stratēģijas. Kompetenču attīstības vajadzību noteikšanas mehānismi.	Spēj pieņemt atbildīgus lēmumus un piemērot normas profesionālajā darbībā saskaņā ar darba tiesību normatīvā regulējuma prasībām.	5. LKI
		Strādāt gan sadarbojoties, gan patstāvīgi.	Karjeras attīstības novērtēšanas principi.		
		Organizēt mācīšanos un būt neatlaidīgam mācībās un mācīšanās procesā.	Laika menedžmenta/ pārvaldības pamatprincipi.		
		Sadarboties komandā, konstruktīvi komunicēt dažādās vidēs.			
Argumentēti diskutēt, pamatojoties nozares pētījumos.					

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jānis Zeps, eksperts, Latvijas Drošības biznesa asociācijas prezidents; - Vilnis Veinbergs, eksperts, SIA "Biznesa augstskola Turība", iekšējās drošības dienesta vadītājs profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Organizācijas drošība" direktors (1. un 2. augstākās izglītības līmenis), biedrības Latvijas apsardzes mācību centru apvienība valdes loceklis; - Guntars Loba, eksperts, biedrības "Informācija - Sabiedrības drošībai" valdes priekšsēdētājs; - Aleksandrs Matvejevs, eksperts, Daugavpils Universitāte, Sociālo zinātņu fakultāte, Tiesību katedra, asociētais profesors; - Uldis Lībietis – eksperts, SIA "Data Experts" Drošības pakalpojumu nodaļas vadītājs, valdes loceklis, SIA "Tet" Datu aizsardzības un IT risku nodaļas vadītājs; - Jolanta Brilte, moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētāja; - Unika Ceicāne, moderatora asistents, SIA "Biznesa augstskola Turība", sekretāre, personāla inspektore. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <p>Tatjana Daņilova – Valsts izglītības satura centrs, ESF projekts SAM 8.5.2. "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.</p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Edmunds Jansons – Ekonomikas ministrija, Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta vecākais eksperts: aizvieto Ilze Vanka –Krilovska – Ekonomikas ministrija, Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta vecākais eksperte; - Linda Romele – LBAS, eksperte; - Vilnis Veinbergs- SIA "Biznesa augstskolaTurība" iekšējās drošības dienesta vadītājs, augstākās izglītības studiju programmas "Organizācijas drošība" direktors, Biedrības Latvijas apsardzes mācību centra apvienībasvaldes loceklis, eksperts; - Oļegs Nikolajevs – Latvijas Koledžu asociācijas eksperts, Juridiskās koledžas eksperts; - Tatjana Daņilova- Valsts izglītības satura centrs, ESF projekts SAM 8.5.2. "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos - Zane Āboltiņa- Uzņēmējdarbības, finanšu,grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības, mazumtirdzniecības un komerczinības) nozaru ekspertu padomes, eksperts; - Inese Paudere –Valsts izglītības satura centrs Profesionālās izglītības departaments, profesionālās izglītības satura nodrošināšanas nodaļa, vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	30.11.2021
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	15.12.2021.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-